

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งหมายที่จะศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในด้านต่างๆ 12 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านการเงิน ด้านบุคลิกภาพ ด้านเพศ ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม ด้านศาสนาและศีลธรรม ด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป และด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี และสาขาวิชา
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหากับความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับปริญญาตรี ทุกชั้นปีที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2530 การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากเพศ ระดับชั้นปี และสาขาวิชา ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 361 คน และได้เก็บแบบสำรวจครบตามจำนวน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ
 ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษา 12 ด้าน จำนวน 59 ข้อ
 ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษา 12 ด้าน จำนวน 35 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสำรวจด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และขอความร่วมมือจากนักศึกษาและอาจารย์บางท่านช่วยในการประสานงานแจกและเก็บรวบรวมแบบสำรวจให้อีกบางส่วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX ของศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลระดับปัญหาและความต้องการของนักศึกษาในแต่ละด้านวิเคราะห์ด้วยความถี่และค่าร้อยละเป็นรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

4.3 การเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของนักศึกษาในแต่ละด้านระหว่างเพศ ระดับชั้นปี และสาขาวิชา วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และเมื่อพบว่าการวิเคราะห์แปรปรวนสามทางของแต่ละตัวแปรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยวิธีของดันคัน (Duncan's New Multiple Range Test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

4.4 การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการของนักศึกษาในแต่ละด้าน วิเคราะห์ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ
- ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ขอนแก่น และผลการเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของ
นักศึกษาทั้ง 12 ด้าน ระหว่างเพศ ระดับชั้นปี และสาขาวิชา
- ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตอนที่ 1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 361 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 45.4 และเพศชายร้อยละ 54.6 เป็นนักศึกษาทุกระดับชั้นปีและมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยมีนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มากที่สุดร้อยละ 30.7 และศึกษาอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพมากที่สุดร้อยละ 32.4 มีผลการเรียนโดยได้คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.49 ร้อยละ 39.6 และส่วนใหญ่ได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายต่อเดือนระหว่าง 1,000-1,500 ร้อยละ 44.0 นอกจากนี้อาชีพของผู้ปกครองของนักศึกษาส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับราชการร้อยละ 35.2 และธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 33.5 และผู้ปกครองของนักศึกษายังมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 7,000 บาท ร้อยละ 33.0 และเป็นผู้ที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดร้อยละ 67.0

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น และผลการเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของนักศึกษาทั้ง 12 ด้าน ระหว่างเพศ ระดับชั้นปี และสาขาวิชา ปรากฏดังนี้

1. ปัญหาของนักศึกษา (โปรดดูตารางที่ 64 ในภาคผนวกประกอบ)

1.1 ด้านสุขภาพ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านสุขภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ที่เป็นปัญหาระดับมากที่สุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับสายตา (ร้อยละ 8.6) และเมื่อนับรวมความเป็นปัญหา (คือ รวมเป็นปัญหามากและเป็นปัญหา) แล้ว ปัญหาเกี่ยวกับสายตาก็ยังมีอัตราความเป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 39.1) รองลงมาได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับระบบในช่องปาก (ร้อยละ 27.4) และเป็นโรคกระเพาะอาหาร (ร้อยละ 26.9) ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาหญิงมีปัญหาด้านสุขภาพมากกว่านักศึกษาชายอย่างมี

นัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนในนักศึกษาต่างระดับชั้นปีและนักศึกษาต่างสาขาวิชา มีปัญหา ด้านสุขภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.2 ด้านการเงิน นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านการเงิน เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ที่เป็นปัญหาระดับมากที่สุดคือ ใช้จ่ายเงินของตนเองไม่เหมาะสม (ร้อยละ 7.5) และเมื่อนับรวมความเป็นปัญหาโดยรวมแล้ว ใช้จ่ายเงินของตนเองไม่เหมาะสมก็ยังมีอัตราความเป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 41.8) รองลงมาได้แก่ ได้รับเงิน จากทางบ้านน้อย (ร้อยละ 25.7) และขอยืมเงินจากผู้อื่นเสมอ (ร้อยละ 25.7) ผล การเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชายมีปัญหาด้านการเงินมากกว่านักศึกษาหญิงอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนในนักศึกษาต่างระดับชั้นปีและนักศึกษาต่างสาขาวิชามีปัญหา ด้านการเงินไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.3 ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาบางส่วนมีปัญหาด้านบุคลิกภาพ เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ที่เป็นปัญหาระดับสูงสุดคือ วิตกกังวลในเรื่องเล็กน้อยๆ (ร้อยละ 8.6) และเมื่อนับรวมความเป็นปัญหาโดยรวมแล้วที่มีอัตราความเป็นปัญหาสูงสุดได้แก่ หงุดหงิดง่าย (ร้อยละ 50.4) รองลงมาคือ วิตกกังวลในเรื่องเล็กน้อยๆ (ร้อยละ 49.0) และหือแค้นง่าย (ร้อยละ 42.4) ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาหญิงมีปัญหา ด้านบุคลิกภาพมากกว่านักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักศึกษาต่างระดับ ชั้นปีมีปัญหาด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความ แตกต่างพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีปัญหาด้านบุคลิกภาพแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีปัญหาด้าน บุคลิกภาพมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้าน บุคลิกภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษาต่างสาขาวิชามีปัญหาด้าน บุคลิกภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.4 ด้านเพศ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านเพศ เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อพบว่า ที่เป็นปัญหาระดับมากที่สุดคือ รักคนที่เขาไม่รักเรา (ร้อยละ 11.1) และเมื่อ นับรวมความเป็นปัญหาโดยรวมแล้ว รักคนที่เขาไม่รักเราก็ยังมีอัตราความเป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 35.5) รองลงมาได้แก่ รู้สึกอายหรืออึดอัดเมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้าม (ร้อยละ 31.5) และกังวลใจในการปฏิบัติตัวต่อเพื่อนต่างเพศ ผลการเปรียบเทียบพบว่า ทั้ง

นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง นักศึกษาต่างระดับชั้นปี และนักศึกษาต่างสาขาวิชา มี ปัญหาด้านเพศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.5 **ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม** นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านเพื่อน และการเข้าสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีปัญหาในระดับมากเป็น จำนวนน้อยมาก และเมื่อนับความเป็นปัญหาโดยรวมแล้ว ที่มีอัตราความเป็นปัญหาสูงสุดคือ กังวลใจเกี่ยวกับการสร้างความประทับใจกับเพื่อน (ร้อยละ 27.1) รองลงมาคือ มี เวลาพปะกับเพื่อนน้อย (ร้อยละ 20.7) ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชายและ นักศึกษาหญิงและนักศึกษาต่างสาขาวิชามีปัญหาด้านเพื่อนและการเข้าสังคมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ นักศึกษาต่างระดับชั้นปีมีปัญหาด้านเพื่อนและการเข้าสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างพบว่า นักศึกษาชั้นปี ที่ 1 มีปัญหาด้านเพื่อนและการเข้าสังคมแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาด้านเพื่อนและการเข้าสังคมมากกว่านักศึกษา ชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านเพื่อนและการเข้าสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ

1.6 **ด้านศาสนาและศีลธรรม** นักศึกษาบางส่วนที่มีปัญหาด้านศาสนาและ ศีลธรรม เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ที่เป็นปัญหาในระดับมากสูงสุดคือ ไม่สบายใจเมื่อทำสิ่ง ที่ผิดศีลธรรม (ร้อยละ 11.9) และเมื่อนับรวมความเป็นปัญหาโดยรวมแล้ว ไม่สบายใจ เมื่อทำสิ่งที่ผิดศีลธรรมก็ยังมีอัตราความเป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 55.9) รองลงมาได้แก่ ไม่ค่อยได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา (ร้อยละ 49.9) และสงสัยในคุณค่าของการปฏิบัติ ธรรม (ร้อยละ 34.1) ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชายมีปัญหาด้านศาสนาและ ศีลธรรมมากกว่านักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักศึกษาต่างชั้นปีมีปัญหาด้าน ศาสนาและศีลธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่าง พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีปัญหาด้านศาสนาและศีลธรรมแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีปัญหาด้านศาสนาและศีลธรรมมาก กว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านศาสนาและศีลธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษาต่างสาขาวิชามีปัญหาด้านศาสนาและศีลธรรมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.7 ด้านการปรับตัวทางการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียน โดยที่เป็นปัญหาระดับมากที่สุดคือ ขาดความสามารถในการอ่านตำราภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 31.3) และเมื่อนับความเป็นปัญหาโดยรวมแล้ว ขาดความสามารถในการอ่านตำราภาษาอังกฤษก็ยังมีอัตราความเป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 76.7) รองลงมาได้แก่ มีความรู้พื้นฐานไม่ดีในบางวิชา (ร้อยละ 72.6) มีปัญหาในการจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์สอน (ร้อยละ 65.6) ไม่มีสมาธิในการเรียน (ร้อยละ 63.2) และมีความลำบากในการพูดหน้าชั้น (ร้อยละ 60.4) ผลการเปรียบเทียบพบว่า ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง นักศึกษาต่างระดับชั้นปี และนักศึกษาต่างสาขาวิชา มีปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและสาขาวิชาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่าเพศและสาขาวิชา มีผลร่วมกันต่อความแตกต่างของปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียนของนักศึกษา

1.8 ด้านหลักสูตรการศึกษา นักศึกษาบางส่วนมีปัญหาด้านหลักสูตรการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลัวไม่มีงานทำเมื่อเรียนสำเร็จ (ร้อยละ 29.6) และเมื่อนับความเป็นปัญหาโดยรวมแล้ว กลัวไม่มีงานทำเมื่อเรียนสำเร็จก็ยังมีอัตราความเป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 58.1) รองลงมาได้แก่ มีวิชาบังคับมากเกินไป (ร้อยละ 48.8) และมีปัญหาการเรียนในหลักสูตรนอกคณะ (ร้อยละ 38.8) ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงและนักศึกษาต่างระดับชั้นปี มีปัญหาด้านหลักสูตรการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่นักศึกษาต่างสาขาวิชา มีปัญหาด้านหลักสูตรการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างพบว่า นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีปัญหาด้านหลักสูตรการศึกษาแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาอื่นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าสาขาวิชาอื่นๆ และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพมีปัญหาด้านหลักสูตรการศึกษาแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นปี และระดับชั้นปีและสาขาวิชา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่าเพศและระดับชั้นปี และระดับชั้นปีและสาขาวิชา มีผลร่วมกันต่อความแตกต่างของปัญหาด้านหลักสูตรการศึกษานักศึกษา

1.9 **ด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์** นักศึกษาบางส่วนมีปัญหาด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ที่เป็นปัญหาระดับมากที่สุดคือ อาจารย์สอนโดยไม่สนใจนักศึกษา (ร้อยละ 16.6) และเมื่อนับความเป็นปัญหาโดยรวมแล้ว อาจารย์สอนโดยไม่สนใจนักศึกษาก็ยังมีอัตราความเป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 50.2) รองลงมาได้แก่ อาจารย์ไม่เป็นกันเองกับนักศึกษา (ร้อยละ 47.1) และอาจารย์ไม่มีเวลาพบกับนักศึกษานอกชั้นเรียน (ร้อยละ 46.5) ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง และนักศึกษาต่างระดับชั้นปี มีปัญหาด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาต่างสาขาวิชามีปัญหาด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างพบว่า

ก. นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีปัญหาด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีปัญหาด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์มากกว่าสาขาอื่นๆ

ข. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพมีปัญหาด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาด้านวิทยาศาสตร์กายภาพมีปัญหาด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์มากกว่านักศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ค. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีปัญหาด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.10 **ด้านกิจกรรมนักศึกษา** นักศึกษาบางส่วนมีปัญหาด้านกิจกรรมนักศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ที่เป็นปัญหาระดับมากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยไม่มีกิจกรรมนักศึกษาที่น่าสนใจ (ร้อยละ 10.0) และเมื่อนับความเป็นปัญหาโดยรวมแล้ว มหาวิทยาลัยไม่มีกิจกรรมนักศึกษาที่น่าสนใจก็ยังมีอัตราความเป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 45.7) รองลงมาได้แก่ ต้องเรียนมากไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม (ร้อยละ 40.2) และอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาไม่มีเวลาให้แกกิจกรรมนักศึกษา (ร้อยละ 37.4) ผลการเปรียบเทียบ

เทียบพบว่า นักศึกษาชายมีปัญหาด้านกิจกรรมนักศึกษา มากกว่านักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาต่างระดับชั้นมีปัญหาด้านกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่นักศึกษาต่างสาขาวิชามีปัญหาด้านกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างพบว่า นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีปัญหาด้านกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีปัญหาด้านกิจกรรมมากกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า มีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระหว่างระดับชั้นปีและสาขาวิชา ซึ่งแสดงว่าระดับชั้นปีและสาขาวิชา มีผลร่วมกันต่อความแตกต่างของปัญหาด้านกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา

1.11 **ด้านหอพักและบรรยากาศห้วไป** นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านหอพักและบรรยากาศห้วไป โดยที่มีปัญหาระดับมากสูงสุดในเรื่อง มหาวิทยาลัยจัดนักศึกษาเข้าพักในห้องหนึ่งๆ มากเกินไป (ร้อยละ 36.8) รองลงมาได้แก่ โรงอาหารสกปรก (ร้อยละ 36.0) ทรัพย์สินของนักศึกษาหายบ่อย (ร้อยละ 34.9) ช่วงเวลาทำการของหอสมุดกลางน้อยไป (ร้อยละ 24.7) และรู้สึกวุ่นวายมหาวิทยาลัยขาดบรรยากาศทางวิชาการ (ร้อยละ 19.1) ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชายมีปัญหาด้านหอพักและบรรยากาศห้วไปมากกว่านักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาต่างระดับชั้นปีมีปัญหาด้านหอพักและบรรยากาศห้วไปไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่นักศึกษาต่างสาขาวิชามีปัญหาด้านหอพักและบรรยากาศห้วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างพบว่า

ก. นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีปัญหาด้านหอพักและบรรยากาศห้วไปแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีปัญหาด้านหอพักและบรรยากาศห้วไปมากกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ข. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพมีปัญหาด้านหอพักและบรรยากาศห้วไปแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักศึกษาสาขา

วิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ มีปัญหาด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไปมากกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและ นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ค. ปัญหาด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไประหว่างนักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระหว่างเพศและสาขาวิชา และระดับชั้นปีและสาขาวิชา ซึ่งแสดงว่าเพศและสาขาวิชา และระดับชั้นปีและสาขาวิชา มีผลร่วมกันต่อความแตกต่างของปัญหาด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไปของนักศึกษา

1.12 ด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย โดยที่มีปัญหาระดับมากที่สุดในเรื่อง รู้สึกสับสนในข่าวสารภายในของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 35.2) และมีความยุ่งยากใจในการเลือกอธิการบดี (ร้อยละ 35.2) รองลงมาได้แก่ การติดต่อกับมหาวิทยาลัยมีขั้นตอนมากเกินไป (ร้อยละ 31.0) ผู้บริหารออกระเบียบที่ใช้กับนักศึกษาโดยไม่หารือกับนักศึกษา (ร้อยละ 29.6) และความเข้าใจบทบาทและสิทธิของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 21.6) ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ นักศึกษาต่างระดับชั้นปีและนักศึกษาต่างสาขาวิชามีปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาต่างระดับชั้นปีและนักศึกษาต่างสาขาวิชา พบว่า

ก. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3

ข. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

ค. ปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ง. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพมีปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแตกต่างจากนักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพมีปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

จ. ปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยระหว่างนักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความต้องการ ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับมีความต้องการและมีความต้องการมาก ในการสรุประดับความต้องการของนักศึกษาในที่นี้จึงจะสรุปเฉพาะร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ดังนี้

2.1 ด้านสุขภาพ นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่องจัดแพทย์และพยาบาล ประจำหน่วยบริการสุขภาพนอกเวลาราชการร้อยละ 45.4 จัดตรวจสุขภาพนักศึกษาทุกปี การศึกษาร้อยละ 38.5 และให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัยร้อยละ 25.5 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง นักศึกษาต่างระดับชั้นปี และนักศึกษาต่างสาขาวิชา มีความต้องการด้านสุขภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระหว่างเพศและสาขาวิชา ซึ่งแสดงว่าเพศและสาขาวิชาไม่ผลร่วมกันต่อความแตกต่างของความต้องการด้านสุขภาพของนักศึกษา

2.2 ด้านการเงิน นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่อง จัดอบรมให้ความรู้พิเศษเสริมเพื่อใช้หารายได้พิเศษร้อยละ 32.4 จัดกองทุนให้นักศึกษากู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำและชำระคืนเมื่อสำเร็จการศึกษาร้อยละ 27.4 และให้ความรู้ในการใช้จ่ายเงินประหยัดและถูกวิธีร้อยละ 13.0 ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชายมีความ

ต้องการด้านการเงินมากกว่านักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาต่างระดับชั้นปีและนักศึกษาต่างสาขาวิชามีความต้องการด้านการเงินไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.3 ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่อง จักร์ให้มีโครงการพัฒนาบุคลิกภาพร้อยละ 24.9 ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพร้อยละ 24.7 และจักร์ให้มีการทดสอบบุคลิกภาพร้อยละ 23.3 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง นักศึกษาต่างระดับชั้นปี และนักศึกษาต่างสาขาวิชา มีความต้องการด้านบุคลิกภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.4 ด้านเพศ นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่องให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อบุคคลที่ตนรักร้อยละ 17.5 และจักร์ให้คำปรึกษาและความรู้เกี่ยวกับเพศและการแต่งงานร้อยละ 16.3 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง นักศึกษาต่างระดับชั้นปี และนักศึกษาต่างสาขาวิชา มีความต้องการด้านเพศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพบว่ามีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระหว่างระดับชั้นปีและสาขาวิชา ซึ่งแสดงว่าระดับชั้นปีและสาขาวิชา มีผลร่วมกันต่อความแตกต่างของความต้องการด้านเพศของนักศึกษา

2.5 ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่อง จักร์ให้มีการแนะนำวิธีสร้างมนุษยสัมพันธ์ร้อยละ 30.5 และให้ความรู้และข้อปรับปรุงตนเองในเรื่องมารยาทและสังคมร้อยละ 30.2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง นักศึกษาต่างระดับชั้นปี และนักศึกษาต่างสาขาวิชา มีความต้องการด้านเพื่อนและการเข้าสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.6 ด้านศาสนาและศีลธรรม นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่อง จักร์ให้มีการชมเชยยกย่องแก่ผู้ที่มีความประพฤติดีร้อยละ 24.1 และจักร์ให้มีการประชุมอบรมและสัมมนานักศึกษาในเรื่องศาสนากับการดำรงชีวิตในสังคมร้อยละ 20.8 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง นักศึกษาต่างระดับชั้นปี และนักศึกษาต่างสาขาวิชา มีความต้องการด้านศาสนาและศีลธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพบว่ามีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระหว่างระดับชั้นปีและสาขาวิชา ซึ่งแสดงว่าระดับชั้นปีและสาขาวิชา มีผลร่วมกันต่อความแตกต่างของความต้องการด้านศาสนาและศีลธรรมของนักศึกษา

2.7 **ด้านการปรับทัศนคติทางการเรียน** นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่อง จดใจให้มีการฝึกทักษะในการอ่าน เขียน และการใช้ภาษา ร้อยละ 36.6 และมีการสอน เสริมสำหรับเพิ่มความรู้อ่างวิชา ร้อยละ 35.7 จัดปฐมนิเทศที่เน้นวิธีการเรียนในมหาวิทยาลัย อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 26.0 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษา หญิง นักศึกษาต่างระดับชั้นปี และนักศึกษาต่างสาขาวิชา มีความต้องการด้านการปรับทัศนคติทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.8 **ด้านหลักสูตรการศึกษา** นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่องปรับปรุง หลักสูตรให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง ร้อยละ 52.4 จัดการเรียนในชุมชนหรือ ภายนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 42.1 และจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการของแต่ละ ภาควิชา เพื่อให้คำแนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียน ร้อยละ 31.9 ผลการ เปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง และนักศึกษาต่างระดับชั้นปี มีความ ต้องการด้านหลักสูตรการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษา ต่างสาขาวิชา มีความต้องการด้านหลักสูตรการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างพบว่า

ก. นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการด้าน หลักสูตรการศึกษาแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขา วิทยาศาสตร์ชีวภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษามนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์มีความต้องการด้านหลักสูตรศึกษาน้อยกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

ข. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความต้องการด้านหลักสูตร การศึกษาแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ ชีวภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษามนุษยศาสตร์สุขภาพมีความ ต้องการด้านหลักสูตรศึกษาน้อยกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

ค. ความต้องการด้านหลักสูตรการศึกษาระหว่างนักศึกษาสาขา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และนักศึกษาสาขา วิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้พบว่ามีการสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระหว่างระดับชั้นปีและสาขาวิชา ซึ่งแสดงว่าระดับชั้นปีและสาขาวิชามีส่วนร่วมกันต่อความแตกต่างของความต้องการด้านหลักสูตรการศึกษาของนักศึกษา

2.9 ด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่อง ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ร้อยละ 47.4 สนับสนุนอาจารย์ใช้โสตทัศนูปกรณ์ในการสอนมากขึ้นร้อยละ 39.6 และให้ผู้บริหารและอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามากขึ้นร้อยละ 32.1 ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงและนักศึกษาต่างระดับชั้นปี มีความต้องการด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาต่างสาขาวิชามีความต้องการด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างพบว่า

ก. นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความต้องการด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์น้อยกว่าสาขาอื่น ๆ

ข. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความต้องการด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความต้องการด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์น้อยกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

ค. ความต้องการด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ ระหว่างนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นอกจากนี้พบว่ามีการสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระหว่างระดับชั้นปีและสาขาวิชา ซึ่งแสดงว่าระดับชั้นปีและสาขาวิชามีส่วนร่วมกันต่อความแตกต่างของความต้องการด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ของนักศึกษา

2.10 ด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่อง จัดอุปกรณ์กีฬาให้นักศึกษาสามารถยืมได้มากขึ้นร้อยละ 37.7 สนับสนุนเงินแก่ชมรมต่างๆมาก

ชั้นร้อยละ 33.8 และจัดอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมที่สนใจและมีเวลาให้เต็มที่ร้อยละ 31.6 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง และนักศึกษาต่างระดับชั้นปี มีความต้องการด้านกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาต่างสาขาวิชามีความต้องการด้านกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างพบว่า

ก. นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการด้านกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความต้องการด้านกิจกรรมนักศึกษาน้อยกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

ข. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความต้องการด้านกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษามนุษยศาสตร์สุขภาพมีความต้องการด้านกิจกรรมนักศึกษาน้อยกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

ค. ความต้องการด้านกิจกรรมนักศึกษาระหว่างนักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.11 **ด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป** นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่อง ปรับปรุงโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะร้อยละ 67.0 ปรับปรุงกวตั้นในเรื่องการรักษาความปลอดภัยร้อยละ 65.1 ขยายเวลาเปิดทำการของหอสมุดกลางจนถึงเวลา 20.00 น.ทุกวันร้อยละ 55.4 กวตั้นให้นักศึกษาที่พักหอพักมหาวิทยาลัยได้ปฏิบัติตามระเบียบของหอพักร้อยละ 48.2 และจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการสม่ำเสมอตลอดปีร้อยละ 34.1 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง นักศึกษาต่างระดับชั้นปี และนักศึกษาต่างสาขาวิชามีความต้องการด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไปไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพบว่า มีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระหว่าง

เพศและสาขาวิชา ซึ่งแสดงว่าเพศและสาขาวิชาไม่ผลร่วมกันต่อความแตกต่างของความต้องการด้านหอพักและบรรยากาศที่ทั่วไปของนักศึกษา

2.12 **ด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย** นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่อง จัดให้มีระเบียบการหาเสียงในการเลือกอธิการบดีที่เหมาะสมร้อยละ 42.9 ให้ความรู้ความเข้าใจในระบบบริหารและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยร้อยละ 35.2 และจัดให้มีการสัมมนาปัญหาการบริการนักศึกษาระหว่างองค์การนักศึกษากับหัวหน้าหน่วยงานที่ให้บริการนักศึกษา ร้อยละ 31.6 ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชายมีความต้องการด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาต่างระดับชั้นปีมีความต้องการด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่นักศึกษาต่างสาขาวิชามีความต้องการด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างพบว่า

ก. นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความต้องการด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยน้อยกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

ข. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความต้องการด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความต้องการด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยน้อยกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ

ค. ความต้องการด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยระหว่างนักศึกษสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปรากฏดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการในแต่ละด้านทั้ง 12 ด้าน พบว่า ปัญหาและความต้องการมีความสัมพันธ์กันในทางบวกทั้งสิ้น โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางและสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ($r = 0.49$) และด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป ($r = 0.46$) และมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่ ด้านการเงิน ($r = 0.35$) ด้านการปรับตัวทางการเรียน ($r = 0.30$) ด้านเพศ ($r = 0.26$) และด้านเพื่อนและการเข้าสังคม ($r = 0.22$) ส่วนที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมากและมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ($r = 0.15$) นอกจากนี้พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันในทางบวกและอยู่ในระดับต่ำมาก และไม่มี ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งได้แก่ ด้านสุขภาพ ($r = 0.13$) ด้านศาสนาและศีลธรรม ($r = 0.05$) ด้านหลักสูตรการศึกษา ($r = 0.03$) ด้านการสอน และความสัมพันธ์กับอาจารย์ ($r = 0.07$) และด้านกิจกรรมนักศึกษา ($r = 0.07$)

อภิปรายผล

1. ผลจากการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า

1.1 ด้านสุขภาพ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านสุขภาพ ทั้งนี้อาจจะเป็น เพราะที่นักศึกษาเป็นวัยหนุ่มสาวจึงมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง และมีพลังทางกายภาพสูง (Mueller, 1961: 94) และจากการศึกษาของ วิลโลว์ส์ กฤษณะกูตี และ สำเร็จ จันทรสุวรรณ (2525: 38) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นส่วนใหญ่มีร่างกาย สมบูรณ์พอใช้ ประกอบกับก่อนที่นักศึกษาจะเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยได้ผ่านการตรวจ สุขภาพแล้ว ดังนั้นปัญหาด้านสุขภาพก็จะได้รับการรักษาและช่วยเหลือไปแล้ว ส่วนความ ต้องการด้านสุขภาพ ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการมากในเรื่อง การจัด แพทย์และพยาบาลประจำหน่วยบริการสุขภาพนอกเวลาราชการ ทั้งนี้เนื่องจากการให้บริการของหน่วยบริการสุขภาพเปิดบริการเฉพาะวันเวลาราชการ คือ วันจันทร์-ศุกร์ และ เวลา 8.30-16.30 น. และมีแพทย์ทำการตรวจรักษาเฉพาะเวลา 12.00-14.00 น.

และจากการศึกษาของ สว่างจิต ศรีระชา (2531: 100) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นมักประสบปัญหาการให้บริการด้านรักษาพยาบาลของหน่วยบริการสุขภาพเกี่ยวกับเวลาในการให้บริการตรวจรักษาจากแพทย์มีน้อย และมีเวลาจำกัดมากเกินไป บางครั้งต้องขาดเรียนมานั่งรอ

1.2 ด้านการเงิน นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านการเงิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการศึกษาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ผู้อุปการะมีรายได้มากกว่า 7,000 บาท และส่วนใหญ่ได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายเดือนละ 1,000-1,500 บาท ซึ่งจากการศึกษาของ สว่างจิต ศรีระชา (2531: 173) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นสามารถใช้จ่ายเงินเดือนละประมาณ 800-1,200 บาทได้อย่างเพียงพอ ถ้าหากนักศึกษาใช้จ่ายเงินตามความจำเป็นในการดำรงชีพ และปฏิบัติตัวในด้านสังคมได้อย่างเหมาะสมและประหยัดแล้ว ส่วนความต้องการด้านการเงิน ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการมากในเรื่อง จัดอบรมให้ความรู้พิเศษเสริมเพื่อใช้หารายได้พิเศษ ซึ่งแสดงว่านักศึกษาอยากมีรายได้พิเศษ อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาต้องการเงินใช้ส่วนตัวมากกว่าที่เป็นอยู่ หรืออยากที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของผู้อุปการะ ทั้งนี้เนื่องจากค่าใช้จ่ายในมหาวิทยาลัย นอกจากค่าใช้จ่ายเป็นค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพแล้ว ยังมีค่าใช้จ่ายในด้านสังคมของนักศึกษาและในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษา เช่น การรับน้องใหม่ การเลี้ยงสังสรรค์น้องรหัส งานฉลองเลี้ยงคล้ายวันเกิด และการซื้อของขวัญให้เพื่อนในวาระพิเศษหรือเทศกาลต่างๆ ตลอดจนการเที่ยวเตร่กับเพื่อนๆ (สว่างจิต ศรีระชา 2531: 171-172)

1.3 ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาบางส่วนมีปัญหาด้านบุคลิกภาพในเรื่อง หงุดหงิดง่าย วิตกกังวลในเรื่องเล็กน้อย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาอยู่ในช่วงวัยของการเปลี่ยนแปลงไปสู่ผู้ใหญ่ ซึ่งอาจทำให้เกิดความไม่มั่นใจในตนเอง ไม่รู้ว่า จะปฏิบัติตนอย่างไรในสังคม จึงทำให้บุคลิกภาพยังไม่เป็นผู้ใหญ่ และเกิดปัญหาการบูรณาการบุคลิกภาพ (Mueller 1961: 106) ส่วนความต้องการด้านบุคลิกภาพ ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการในการปรับปรุงและพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ผ่องพรรณ บัณฑิตานนท์ (2511: 94) พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคามส่วนใหญ่ต้องการการสร้างเสริมบุคลิกภาพ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในปัจจุบันการประกาศรับสมัครงานมักจะกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครว่าต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี

1.4 ด้านเพศ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านเพศ อาจจะเป็นเพราะว่า การศึกษาไทยได้เปิดโอกาสให้ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกันในทางการศึกษา ทำให้สัดส่วนระหว่างเพศชายและเพศหญิงในมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกันมาก จึงเปิดโอกาสให้ชายและหญิงได้พบปะสังสรรค์และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นการศึกษาให้นักศึกษาได้รู้จักปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนต่างเพศ อย่างไรก็ตามในด้านความต้องการด้านเพศ ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อบุคคลที่ตนรัก และความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศและการแต่งงาน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาเป็นวัยที่สนใจเพื่อนต่างเพศ และเป็นธรรมชาติของวัยนี้ที่อยากรู้อยากเห็นในเรื่องนี้ (Mueller 1961: 98) และความสนใจในเพื่อนต่างเพศมีมาก และอาจพิจารณาเป็นความรักที่จะเป็นพื้นฐานของชีวิตครอบครัว ซึ่งพบว่าชีวิตครอบครัวของชาวมหาวิทยาลัยจะเริ่มพัฒนาจากช่วงเวลาที่ได้เป็นนิสิตนักศึกษา (ลิขิต กาญจนารักษ์ 2525: 52)

1.5 ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านเพื่อนและการเข้าสังคม อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาส่วนมากอยู่หอพัก การอยู่หอพักร่วมกันน่าจะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีในหมู่เพื่อนนักศึกษาด้วยกันได้มาก เพราะนักศึกษามีโอกาสพบปะและได้ใกล้ชิด และมีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกันหลังเวลาเลิกเรียนแล้ว และจากการศึกษาการใช้ชีวิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่นของ สว่างจิต ศรีระชา (2531: 149) พบว่า นักศึกษาจะใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษามากกว่ากลุ่มบุคคลอื่นๆ ส่วนความต้องการด้านเพื่อนและการเข้าสังคม ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการคำแนะนำในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ และกิจกรรมรยาทและการเข้าสังคม ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาต้องมีเพื่อนและอยู่ร่วมกับคนในสังคม จึงต้องการที่จะเรียนรู้การใช้วาจาหรือภาษาที่เหมาะสมในการติดต่อสื่อสาร มารยาทต่างๆ ตลอดจนการแต่งกายและการประพฤติปฏิบัติตามสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.6 ด้านศาสนาและศีลธรรม นักศึกษาบางส่วนมีปัญหาด้านศาสนาและศีลธรรมในเรื่อง ไม่สบายใจเมื่อทำสิ่งที่ผิดศีลธรรม และไม่ค่อยได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มยุรี สุทธิเลิศอรุณ (2529: 133) พบว่า พฤติกรรมด้านศาสนาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตประกอบด้วยสามความดีตามแนวศาสนาที่ตนเองยึดถือ และนำหลักศาสนามาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และร่วมกิจกรรมทางศาสนาน้อย ส่วนความต้องการด้านศาสนาและศีลธรรม ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่

ต้องการให้มีการประชุมอบรมและสัมมนานักศึกษาในเรื่องศาสนากับการดำรงชีวิตในสังคม และให้มีการชมเชยยกย่องแก่ผู้ที่มีความประพฤติดี ทั้งอาจจะเป็นเพราะนักศึกษาเป็นวัยที่ต้องการแสวงหาปรัชญาชีวิตเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน จึงต้องการที่จะเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับชีวิต และต้องการที่จะเห็นว่าบุคคลที่ทำดีแล้วย่อมได้ดี

1.7 ด้านการปรับตัวทางการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียนในเรื่อง ขาดความสามารถในการอ่านตำราภาษาอังกฤษ มีความรู้พื้นฐานไม่ดีในบางวิชา มีปัญหาในการจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์สอน ไม่มีสมาธิในการเรียน และมีความลำบากในการพูดหน้าชั้น การที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียนนั้น อาจจะเป็นเพราะว่าการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยอาจารย์ส่วนมากจะใช้รูปแบบการสอนแบบบรรยาย นักศึกษาจึงมีหน้าที่จดคำบรรยายต่างๆ การจดคำบรรยายต่างๆก็ไม่มีการสอนหรือบอกให้รู้ว่าควรจะทำอย่างไร ประกอบกับเอกสารและตำราเรียนส่วนมากจะเป็นภาษาอังกฤษ แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ขาดความสามารถในการอ่านตำราภาษาอังกฤษ (สวัสดี สุคนธ์รังษี 2515: 26) จึงต้องอาศัยการบรรยายเป็นหลัก ดังนั้นการสอนจึงเน้นที่ตัวครูมากกว่านักศึกษา ไม่มีโอกาสอภิปรายทำให้นักศึกษาไม่กล้าแสดงความคิด และเมื่อมีโอกาสพูดก็จะเกิดความยุ่งยากใจขึ้น ซึ่งปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียนนี้พบว่า ในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่นักศึกษาก็เป็นปัญหาเช่นกัน ดังที่ ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523: 28) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2522 มีปัญหาเกี่ยวกับหนังสือประกอบการเรียนเป็นภาษาต่างประเทศเข้าใจยาก สุภาพรรณ โคตรจรัส (2524: 6) พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยประสบปัญหาที่สุดในด้านการปรับตัวทางการเรียน และ อาภาไพวรรณ พุ่มศรีสวัสดิ์ (2530: 116) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลมีปัญหาเกี่ยวกับการแบ่งเวลาเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน และขาดทักษะในการจดคำบรรยาย ส่วนความต้องการด้านการปรับตัวทางการเรียน ปรากฏว่านักศึกษาส่วนมากมีความต้องการให้มีการสอนเสริมสำหรับพื้นฐานความรู้บางวิชา จัดให้มีการฝึกทักษะในการอ่าน เขียน และการใช้ภาษา และจัดปฐมนิเทศที่เน้นวิธีการเรียนในมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสามารถและสติปัญญาที่แตกต่างกัน การสอนเสริมพื้นฐานบางวิชาเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับนักศึกษาที่มาจากแหล่งการศึกษาที่มีความพร้อมน้อย และจะช่วยพัฒนาความสามารถทางวิชาการทางด้านที่ขาดไป (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2530: 71) และการ

ปฐมนิเทศนักศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาใหม่ ทำให้นักศึกษาได้รู้จักการปรับตัวเข้ากับสถานที่ สิ่งแวดล้อม หอพัก เพื่อน สร้างขวัญและกำลังใจ และที่สำคัญที่สุดคือ ได้เตรียมปรับตัวให้เข้ากับวิธีการศึกษาของมหาวิทยาลัย

1.8 ด้านหลักสูตรการศึกษา นักศึกษาบางส่วนมีปัญหาด้านหลักสูตร การศึกษาในเรื่อง กลัวไม่มีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา และมีวิชาบังคับมากเกินไป อาจจะเป็นเพราะว่าผลจากการขยายตัวและความพยายามที่จะขยายการรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยเท่าที่ผ่านมา เป็นการกระทำที่มุ่งตอบสนองความต้องการเชิงสังคมเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้การผลิตบัณฑิตในบางสาขา เกินความสามารถในการบรรจุงาน (ประยูร ศรีประสาธน์ 2527: 27) และเมื่อจำนวนบัณฑิตที่เพิ่มขึ้นรวมกับบัณฑิตที่ยังมิได้ทำงานหรือทำงานต่ำกว่าวุฒิที่ตกค้างจากปีก่อนๆ จึงทำให้บัณฑิตในตลาดแรงงานมีจำนวนมาก และเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ยังไม่สามารถสร้างงานได้มาก ปัญหาการหางานทำของบัณฑิตจึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (สำเนาวิ ขจรศิลป์ 2528: 48) นอกจากนี้ลักษณะหลักสูตรระดับอุดมศึกษายังเป็นเนื้อหาทฤษฎีเป็นรายวิชาที่เป็นวิชาบังคับในแต่ละสาขาวิชาชีพเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ไม่ได้ปรับประยุกต์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต จึงทำให้นักศึกษาเกิดความไม่แน่ใจและกลัวไม่มีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ส่วนความต้องการด้านหลักสูตรการศึกษา ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการมากในเรื่องปรับปรุงหลักสูตรให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าหลักสูตรส่วนใหญ่ที่ ซ้ำอยู่เป็นหลักสูตรแบบวิชาความรู้ (Subject Curriculum) เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญ เนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้ไม่ค่อยสัมพันธ์กับชีวิตจริง การเรียนกับการปฏิบัติไม่ค่อยได้ควบคู่กันไป (ชูพันธุ์ สัมแก้ว 2521: 19-20) ประกอบกับภาวะการว่างงานของบัณฑิตทำให้บัณฑิตมุ่งที่จะประกอบอาชีพส่วนตัว (สำเนาวิ ขจรศิลป์ 2528: 48) จึงทำให้นักศึกษาต้องการนำวิชาความรู้ที่เล่าเรียนมาไปใช้ในการสร้างงานหรือปฏิบัติได้จริง ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรเอาใจใส่และพยายามปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของสังคม

1.9 ด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ นักศึกษาบางส่วนที่มีปัญหา ด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ในเรื่อง อาจารย์สอนโดยไม่สนใจนักศึกษา อาจ

จะเป็นเพราะว่าลักษณะการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษา พยายามศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้า การจัดการเรียนค่อนข้างอิสระ และ นักศึกษามีโอกาสใกล้ชิดกับอาจารย์น้อย (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2530: 21-22) และจากการศึกษาของ สว่างจิต ศรีระชา (2531: 164) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย ขอนแก่นมีความเห็นว่า การสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีลักษณะที่ว่า เมื่อถึงเวลาสอน อาจารย์ก็เข้ามาสอนด้วยการบรรยายไปตามเนื้อหาที่อาจารย์กำหนดมาแล้ว โดยไม่สนใจ ว่านักศึกษาจะสนใจและตั้งใจเรียนหรือไม่ เมื่อหมดชั่วโมงก็เดินออกห้องเรียนไปเลย นอกจากนี้นักศึกษายังมีปัญหาในด้านความสัมพันธ์กับอาจารย์ที่ว่า อาจารย์ไม่มีเวลาพบ นักศึกษาและไม่เป็นกันเองกับนักศึกษา ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าอาจารย์มีภาระงานด้านอื่น มากนอกจากการสอน เช่น งานวิจัย งานบริหารต่างๆในมหาวิทยาลัย และงานให้บริการ วิชาการ เป็นต้น ประกอบกับการเรียนในชั้นเรียนที่นักศึกษาเป็นจำนวนมาก โอกาสที่ นักศึกษากับอาจารย์จะรู้จักสนิทสนมกันจึงทำได้ยาก ซึ่งจากการศึกษาของ สว่างจิต ศรีระชา (2531: 164) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นและอาจารย์นั้น ส่วนใหญ่จะมีความห่างเหินกันและมักจะไม่รู้จักกัน แม้จะมีการเรียนการสอนในห้องเรียนก็ตาม ดังนั้นมหาวิทยาลัยน่าจะสนใจและควรพยายามส่งเสริมให้อาจารย์ได้มีโอกาสพบปะ กับนักศึกษานอกเวลาเรียน และอาจารย์ควรเสียสละเวลาพบกับนักศึกษาบ้าง และ นอกจากนี้จากการที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคที่นักศึกษาและอาจารย์ จะพักอาศัยอยู่บ้านพักหรือหอพักภายในมหาวิทยาลัย และยังไม่มียุคสมัยชีวิตแบบธุรกิจเช่น มหาวิทยาลัยส่วนกลาง จึงน่าจะมีเวลาและควรใช้เวลาเหล่านี้เข้าร่วมกิจกรรม และ เปิดโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกันซึ่งจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้ เพราะความสัมพันธ์ อันดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะก่อให้เกิดสภาพการดีที่เอื้ออำนวยต่อ การเรียนการสอนที่ดีมีประสิทธิผลมากขึ้น (พรชูลี อาชวอรุณ 2525: 232) ส่วนความต้องการด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่ ต้องการมากในเรื่อง การส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ทั้งนี้เนื่องจาก มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งวิชาการที่รวบรวมผู้รู้ในแต่ละสาขาวิชามาเป็นอาจารย์ เพื่อทำหน้าที่ สำคัญคือ ผู้สอน แต่ผู้สอนส่วนใหญ่สำคัญตนว่าเป็นนักวิชาชีพหรือนักวิชาการมากกว่าความ เป็นครู จึงอาจจะไปสนใจที่ตัวเนื้อหาสาระ แต่ไม่ได้สนใจในระบบการสอน และที่สำคัญ คือ ตัวผู้เรียน (ประกอบ คูปรัตน์ ใน ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ บรรณาธิการ 2529: 15)

และจากการศึกษาของ เจลิม มลิลลา (2528: 128) พบว่า ลักษณะสำคัญเฉพาะด้านของ อาจารย์มหาวิทยาลัยที่ติดอันดับแรกคือ สอนดี

1.10 ด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษาบางส่วนมีปัญหาด้านกิจกรรมนักศึกษา ในเรื่องมหาวิทยาลัยไม่มีกิจกรรมนักศึกษาที่น่าสนใจ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาไม่มีเวลาให้แก่กิจกรรมนักศึกษา ต้องเรียนมากไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม และมองไม่เห็น ความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อาไปพวรรณ พุ่มศรีสวัสดิ์ (2530: 118) พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ๗ สาขา มีปัญหาด้านกิจกรรม นักศึกษาเกี่ยวกับไม่มีเวลา เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และไม่มีกิจกรรมนักศึกษาที่น่าสนใจ และจากการศึกษาของ พาณี ปรีชานนท์ และคณะ (ม.ป.ป.: 193-195) ก็พบว่าปัญหาที่ เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในทัศนะของนิสิตนักศึกษาประการหนึ่งคือ ต้องเรียนหนักจึงไม่มี เวลาว่างทำกิจกรรม และขาดอาจารย์ที่ปรึกษา และเหตุผลที่ไม่เข้าร่วม กิจกรรมคือ ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ทราบว่ามีชมรมอยู่ในสถาบัน ไม่คิดว่าจะได้ ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม และไม่มีชมรมที่ชอบ ทั้งๆที่โดยทั่วไปนิสิตนักศึกษามี ทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมนักศึกษาทุกประเภท โดยเห็นว่ากิจกรรมนิสิตนักศึกษามีประโยชน์และ ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษาได้เป็นอย่างดี ส่วนด้านความต้องการด้านกิจกรรม นักศึกษา ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการจัดอุปกรณ์กีฬาให้นักศึกษาสามารถยืมได้ มากขึ้น จัดอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมที่สนใจและมีเวลาให้เต็มที่ และสนับสนุนเงินแก่ ชมรมต่าง่มากขึ้น ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีความสนใจในกิจกรรมนักศึกษา โดยเฉพาะ กิจกรรมด้านกีฬาที่นักศึกษาสามารถจะเล่นคนเดียวหรือรวมกลุ่มกับเพื่อนๆ พี่ และอาจารย์ ได้ ทั้งนี้เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่พักในมหาวิทยาลัย มีเวลาหลังจากเลิกเรียนแล้ว ประกอบกับสภาพของมหาวิทยาลัยมีพื้นที่กว้างขวาง ป่าไม้ร่มรื่น และมีสนามกีฬาประเภท ต่างๆให้เลือก ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรจัดอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอแก่นักศึกษา และควร สร้างขวัญและกำลังใจแก่อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม เห็นความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งจะก่อประโยชน์ต่อตัวนักศึกษาและนำชื่อเสียงมาสู่สถาบันด้วย

1.11 ด้านหอพักและบรรยากาศห้วฯไป นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านหอพัก และบรรยากาศห้วฯไปในระดับเป็นปัญหาและเป็นปัญหามาก อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษา ส่วนใหญ่พักอาศัยในหอพักมหาวิทยาลัยได้สัมผัสและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสภาพดังกล่าว

และทำให้ความต้องการด้านที่พักและบรรยากาศทั่วไปของนักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับมากด้วย โดยเฉพาะในเรื่องปรับปรุงโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะปรับปรุงและกวดขันในเรื่องการรักษาความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรีมาศ ธนพฤติภคิ และ ทิพยา กิจวิจารณ์ (2530: 84) พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีความต้องการให้ปรับปรุงสวัสดิการและความปลอดภัยของทรัพย์สิน และปรับปรุงเรื่องความสะอาดและราคาอาหารในโรงอาหาร และจากการศึกษาของ สว่างจิต ศรีระชา (2531: 71) พบว่า โรงอาหารของมหาวิทยาลัยขอนแก่นยังขาดการรักษาความสะอาด ภาชนะที่ใส่อาหารยังไม่ได้มาตรฐานที่เหมาะสม

1.12 **ด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย** นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย อาจจะเป็นเพราะว่าในช่วงที่ทำการเก็บข้อมูลการศึกษานี้เป็นช่วงที่อยู่ในระหว่างการเคลื่อนไหวของสภาคณาจารย์และพรรคนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นเรียกร้องให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่นลาออกจากตำแหน่ง โดยให้เหตุผลว่ามีการกระทำอันไม่ชอบมาพากลและเสียหายแก่มหาวิทยาลัย ซึ่งมีแผ่นปลิวและคำแถลงการณ์ต่างๆ ซึ่งอาจทำให้นักศึกษารู้สึกสับสนในข่าวสารภายในมหาวิทยาลัย และมีความยุ่งยากใ้ใจในการเลือกอธิการบดี และนอกจากนี้นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อกับมหาวิทยาลัยมีขั้นตอนมากเกินไป ผู้บริหารออกกระเบียบที่ใช้กับนักศึกษาโดยไม่หารือกับนักศึกษา และความเข้าใจในบทบาทและสิทธิของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งตรงกับความต้องการที่จะได้ความรู้ความเข้าใจในระบบบริหารและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย จึงแสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในระบบบริหารและดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรที่จะชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ตลอดจนบทบาทและสิทธิหน้าที่ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อนักศึกษาจะได้เข้าใจและประพฤติปฏิบัติได้ถูกต้อง นอกจากนี้การที่มหาวิทยาลัยได้เปิดโอกาสให้นักศึกษามีสิทธิออกเสียงเลือกอธิการบดีนั้น มหาวิทยาลัยควรจะมีการวางระเบียบการหาเสียงของผู้สมัครเป็นอธิการบดีที่เหมาะสม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมและการปกครองระบอบประชาธิปไตย

2. **ผลจากการเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นทั้ง 12 ด้าน จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี และสาขาวิชา** พบว่า

2.1 นักศึกษาหญิงมีปัญหาด้านสุขภาพและด้านบุคลิกภาพมากกว่านักศึกษาชาย อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาหญิงห่มเหให้กับการเรียนมากจนไม่ตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพ ซึ่งจากการวิจัยของ สุชาติ มัสโอดี (2528: 91) พบว่า นักศึกษาหญิงมีความรับรู้ตามแนวบทบาททางด้านวิชาการและการเป็นบัณฑิตสูงกว่านักศึกษาชาย และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ วรรณ ปุณณโชติ และ วัชรวิ ทรัพย์มี (2527: 302) ที่ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ และพบว่านิสิตนักศึกษาหญิงมีปัญหาด้านสุขภาพมากกว่านิสิตนักศึกษาชาย ส่วนด้านบุคลิกภาพนั้นอาจจะเป็นเพราะนักศึกษาหญิงมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่เปลี่ยนแปลงเห็นได้ชัดเจน ไม่แน่ใจในบทบาทของตนเอง ทำให้ขาดความมั่นใจ ไม่กล้าแสดงออก ประกอบกับเพศหญิงเป็นเพศที่อ่อนไหวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น จึงทำให้นักศึกษาหญิงเกิดความวิตกกังวลในสิ่งเล็กน้อยๆ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สมบัติ โขมิตรธรรม (2506: 135) พบว่า นิสิตหญิงวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในด้านการตัดสินใจด้วยตนเอง กังวลในเรื่องเล็กน้อยๆ

2.2 นักศึกษาชายมีปัญหามากกว่านักศึกษาหญิงในด้านต่างๆ ดังนี้

2.2.1 ด้านการเงิน นักศึกษาชายมีปัญหามากกว่านักศึกษาหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ศิริลักษณ์ เทพัสติน ณ อยุธยา (2523: 50) และ อาไพวรรณ พุ่มศรีสวัสดิ์ (2530: 113) ที่ได้ทำการศึกษาปัญหาของนักศึกษา และพบว่า นักศึกษาชายมีปัญหาด้านการเงินมากกว่านักศึกษาหญิง และจากการศึกษาของ สว่างจิต ศรีระชา (2531: 171-172) พบว่า นักศึกษาชายบางคนใช้จ่ายเงินนอกจากความจำเป็นในการดำรงชีวิตแล้วยังใช้จ่ายเงินในด้านการพนัน เล่นไพ่ เล่นการพนันสนุกเกอร์ เขี้ยวเตร่ผู้หญิง โสเภณี เป็นค่าเครื่องสำอาง เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษาชายมีปัญหาด้านการเงินมากกว่านักศึกษาหญิง

2.2.2 ด้านศาสนาและศีลธรรม อาจเป็นเพราะว่าเพศหญิงเป็นเพศที่ยอมรับและเชื่อฟังการอบรมสั่งสอนของบิดามารดาดีกว่าเพศชาย และตามลักษณะของสังคมไทยเพศหญิงจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในขนบธรรมเนียมนิยมประเพณีและศีลธรรมอันดีงาม และจากการศึกษาวิจัยของ สลิลลา วรรณนิจจริยา (2515: 46) พบว่า นิสิตหญิงมีทัศนคติที่เห็นชอบด้านศาสนามากกว่านิสิตชาย และผลการศึกษาของ วันทนี วิชัยคำ (2515: 57) พบว่าในด้านการปฏิบัติตามหลักคำสอนของพุทธศาสนา เช่น การตักบาตร

สวคมนตรีให้พระก่อนเข้านอน ให้ทานแก่ขอทาน เป็นต้น พบว่านิสิตหญิงปฏิบัติตามมากกว่า นิสิตชาย ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ สุนทรีย์ โคมิน และ สนิท สัมครการ (2522: 292) ที่พบว่าในรอบหนึ่งปีเพศหญิงมีการทำบุญตักบาตรสูงกว่าเพศชาย

2.2.3 ด้านกิจกรรมนักศึกษา อาจเป็นเพราะเพศชายเป็นเพศที่ได้รับความนิยมเลี้ยงดูอย่างอิสระ อนุญาตให้มีพฤติกรรมและการคบหาสมาคมกับคนอื่นมากกว่าผู้หญิง ในขณะที่เพศหญิงได้รับการอบรมเลี้ยงดูอยู่ในโอวาทของบิดามารดา เมื่อมาแล้วเรียนจึงมุ่งมั่นในการเรียนมากกว่า และอาจจะเป็นเพราะว่ากิจกรรมนักศึกษาบางประเภท เช่น การออกค่ายอาสาพัฒนา ที่ต้องไปค้างแรมในต่างจังหวัดหรือชนบทต่างๆ ซึ่งเป็นการไม่สะดวกแก่เพศหญิง และครอบครัวนักศึกษาหญิงบางคนไม่อนุญาตให้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และจากการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาพบว่า มีนักศึกษาชายเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่านักศึกษาหญิง และจากการศึกษาของ นฤพรผล วัลลิสุพรรณ (2529: 128) พบว่าเพศชายร้อยละ 76.6 ดำรงตำแหน่งประธานชมรม และจากการศึกษาของ จารุบุตร พัวร์มขาว (2525: 107) พบว่านักศึกษาชายมีความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามากกว่านักศึกษาหญิง และจากการศึกษาของ พาณี ปรีชานนท์ และคณะ (ม.ป.ป.: 104) พบว่านักศึกษาชายมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยทั่วไปในแง่ดีสูงกว่านักศึกษาหญิง จากผลวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่านักศึกษาชายให้ความสำคัญในกิจกรรมนักศึกษามากกว่านักศึกษาหญิงจึงรู้สึกว่ามีปัญหาด้านกิจกรรมนักศึกษามากกว่า ดังนั้นการจัดกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างๆ ควรจะได้ศึกษา วิจัย ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมนักศึกษาต่างๆ ที่จัดขึ้นนั้นสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และให้ออ้านวยแก่นักศึกษาทั้งสองเพศหรือไม่ เพราะธรรมชาติของเด็กวัยรุ่นตอนปลายที่จะย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่สิ่งที่เขาต้องการมากที่สุดคือ ความรู้สึกว่าตนเองมีอิสระเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้นการจะตัดสินใจหรือกระทำให้สิ่งใดมักจะขึ้นอยู่กับความชอบหรือความสนใจของตนเอง

2.2.4 ด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป อาจเป็นเพราะการให้บริการด้านหอพักของมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาชายต้องมีการจับฉลากเข้าพักในหอพัก แต่ด้วยหอพักอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยได้จัดบริการด้านอุปโภคและบริโภคไว้ค่อนข้างสมบูรณ์และมีความสะดวกสบายในการเดินทางไปเรียน ทำให้นักศึกษาชายส่วนใหญ่ที่จับฉลากเข้าพักในหอพักไม่ได้ยังคง

อาศัยอยู่หอพักหรือสิ่งหอ ทำให้สภาพหอพักแออัด ไม่มีบรรยากาศในการพักอาศัยและเอื้อต่อการใช้เป็นสถานที่อ่านหนังสือและการศึกษาค้นคว้า (สว่างจิต ศรีระชา 2531: 298)

2.3 นักศึกษาชายมีความต้องการมากกว่านักศึกษาหญิงในด้านการเงินและด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาชายมีปัญหาด้านการเงินมากกว่านักศึกษาหญิง จึงทำให้ต้องการด้านการเงินมากเช่นกัน และส่วนด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยนั้น อาจเป็นเพราะว่าเพศชายเป็นเพศที่มีความกล้าหาญ เป็นเพศที่สังคมไทยยอมรับในการแสดงออก รวมทั้งได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างอิสระ จึงทำให้ผู้ชายกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำ และรู้จักตัดสินใจ และจากการศึกษาวิจัยของ หัสตินทร์ เชาวนปรีชา (2528: 115) พบว่านักศึกษาชายสนใจกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ได้ใช้ความคิด ใช้แนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ของตนในการทำกิจกรรมนั้นๆ ตลอดจนชอบแสวงหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมความคิดความรู้มากกว่านำไปใช้ในการเรียนวิชาต่างๆ ที่เรียนอยู่ในขณะนั้นมากกว่านักศึกษาหญิง และจากการศึกษาวิจัยของ พาที ปรีชานนท์ และคณะ (ม.บ.ป.: 118, 121) พบว่านักศึกษาชายมีความเห็นด้วยในการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นในการให้บริการของสถาบัน และการทำการประหาร เมื่อนิสิตนักศึกษาไม่เห็นด้วยกับนโยบายหรือการบริหารงานของสถาบันของผู้บริหารสูงกว่านักศึกษาหญิง ดังนั้นนักศึกษาชายจึงต้องการที่จะมีความรู้ความเข้าใจในระบบบริหารและมีส่วนในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาหญิง

2.4 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหามากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในด้านเพื่อนและการเข้าสังคม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นสังคมใหม่ที่ต้องพบเพื่อนใหม่ การเลือกคบเพื่อนนักศึกษาจะเลือกคบเพื่อนที่ถูกใจ สบายอารมณ์ของตน และเพื่อนที่คบจะมีบางอย่างที่คล้ายคลึงกัน (บุบผา การ์เวท 2528: 140) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จึงต้องปรับตัวให้สามารถเข้ากับเพื่อนใหม่ และปฏิบัติให้เข้ากับสังคมมหาวิทยาลัยให้ได้ ซึ่งต้องใช้เวลามากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่มีประสบการณ์มาแล้ว

2.5 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหามากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นนักศึกษาใหม่ซึ่งยังไม่มีประสบการณ์ในการติดต่อหรือร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย จึงยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ซึ่งเคยผ่านการทำ

กิจกรรมหรือร่วมมือกับบุคลากรของมหาวิทยาลัยในการดำเนินงานต่างๆ ย่อมจะเข้าใจใน
ระบบงานบริหารของมหาวิทยาลัยมากกว่า

2.6 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีปัญหามากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่
4 ในด้านบุคลิกภาพและการบริหารงานของมหาวิทยาลัย อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาชั้น
ปีที่ 2 จะเริ่มเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมนักศึกษามากขึ้นในการทำหน้าที่เป็นผู้นำกิจกรรม
การอบรมดูแลนักศึกษาเพื่อให้เกิดความสามัคคี รักหมู่รักคณะ มีระเบียบวินัย สามารถ
ร่วมอยู่ร่วมกันได้ด้วยดี และค่อนข้างมีลักษณะเข้มงวด (วชิรา เพ็ญโรจน์ 2528: 108)
และจากการวิจัยของ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527: 144) ยังพบว่านิสิตปีที่ 2
มีแนวโน้มที่จะเป็นสมาชิกชมรมมากกว่านิสิตปีที่สูงกว่า จึงทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ต้อง
พัฒนาบุคลิกภาพของตนให้พร้อมที่จะเป็นผู้นำและการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทำให้ต้องติด
ต่อและประสานงานและเกี่ยวข้องกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัย แต่ในขณะที่เดียวกัน
นักศึกษาระดับปีที่ 2 เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งและเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่า
ตนเองเป็นผู้ใหญ่ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2528: 38) จึงอยากที่จะมีบทบาท
และมีส่วนร่วมในการบริหารมหาวิทยาลัย ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ได้ผ่านชีวิต
และมีประสบการณ์ในมหาวิทยาลัย เข้าใจในสภาพมหาวิทยาลัย และเริ่มหันความสนใจ
ไปสู่การเรียนและเรื่องส่วนตัวมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตหลังสำเร็จการศึกษาจาก
มหาวิทยาลัย

2.7 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีปัญหาด้านศาสนาและศีลธรรมมากกว่านักศึกษาชั้นปี
ที่ 4 อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เริ่มรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ (วัลลภา
เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2528: 38) จึงควรที่จะเริ่มประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดีของ
รุ่นน้องหรือของสังคม และอาจจะเป็นเพราะว่าได้รับการศึกษาวิชาพื้นฐานทางมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักศาสนา ปรัชญาต่างๆ จึงทำให้นักศึกษาปีที่ 2 สนใจ
แสวงหาหลักธรรมหรือปรัชญาที่ควรยึดถือในการดำรงชีวิต ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ได้ผ่าน
การศึกษามีประสบการณ์และได้รับรู้ความเข้าใจในชีวิตมากขึ้น และเริ่มหันความสนใจไปสู่
วิชาชีพและอนาคตหลังการสำเร็จการศึกษา ซึ่งต่างจากการศึกษาวิจัยของ วันหนีย์
วิชัยคำ (2515: 53) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อพระพุทธศาสนาของนิสิตในคณะ
เดียวกันแต่อยู่ต่างชั้นปี พบว่าในคณะวิชาทางการศึกษานิสิตชั้นปีที่ 4 ของคณะรัฐศาสตร์
และคณะวิทยาศาสตร์มีทัศนคติต่อพระพุทธศาสนาไม่แตกต่างกัน

2.8 นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีปัญหามากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ ในด้านหลักสูตรการศึกษาและด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ อาจจะเป็นเพราะสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เป็นสาขาที่มีภาวะการว่างงานของบัณฑิตสูง ทำให้นักศึกษาเกิดความกังวลใจในการมีงานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา มากกว่านักศึกษาสาขาอื่น ๆ และจากลักษณะการเรียนการสอนในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีลักษณะเฉพาะคือ มุ่งเน้นหนักในการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างด้านคุณธรรมและจิตใจ ทำให้การเรียนการสอนส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของการบรรยายที่มุ่งการให้เนื้อหาวิชาการและบรรยายหรืออธิบายให้นักศึกษาสามารถเข้าใจในสิ่งที่สอน ไม่สนใจว่านักศึกษาจะเบื่อหรือสนใจหรือไม่ ซึ่งจากการศึกษาวิจัยทัศนคติของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีต่ออาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ (ภิรมย์ เงินแก้ว 2514: 67) พบว่า การสอนของอาจารย์มีอยู่หลายด้านที่ควรปรับปรุง เช่น การสอนที่จะก่อให้เกิดความสนุก การจูงใจให้นักศึกษาสนใจเรียน เป็นต้น ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ ส่วนมากเป็นสาขาวิชาชีพที่ยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และยังสามารถจะประกอบอาชีพตนเองได้ด้วย ประกอบกับลักษณะการเรียนการสอนของสาขาเหล่านั้นต้องศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป ซึ่งได้รับการช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากอาจารย์ จึงส่งผลให้การสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์แตกต่างจากสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2.9 นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีปัญหาที่มากกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป อาจเป็นเพราะว่าเนื้อหาทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เป็นสาขาที่มีความสัมพันธ์กับสาขาอื่น ๆ และเกี่ยวกับสังคมซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์ การศึกษาค้นคว้าหรือเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ จึงทำให้นักศึกษาสนใจและให้ความสำคัญต่อสิ่งต่างๆ ในสังคมนอกเหนือการเรียนในชั้นเรียน และจากลักษณะของนักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่เป็นผู้ที่มีค่านิยมสุนทรียศาสตร์สูง (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2530: 106) จึงส่งผลให้นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สนใจสภาพแวดล้อมและสังคม

2.10 นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ มีปัญหาที่มากกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพในด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ ด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป และด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และมีปัญหา

มากกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพในด้านหลักสูตรการศึกษา และมีปัญหามากกว่า นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ซึ่ง แสดงว่าเมื่อเปรียบเทียบระหว่างสาขาทางวิทยาศาสตร์แล้ว พบว่าสาขาวิทยาศาสตร์ กายภาพมีปัญหาด้านหลักสูตรการศึกษามากกว่าสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและสาขาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ อาจเนื่องจากสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพมีคณะวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นสาขาวิชาหนึ่งที่มี ปัญหาเกี่ยวกับกังวลว่าจบแล้วจะไม่มีการทำงาน (นิธิ ฤทธิพรพันธ์ และคณะ 2525: 20) ส่วนปัญหาในด้านต่าง ๆ นั้นอาจเป็นเพราะว่า สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพเป็นสาขาวิชาที่เน้น วิชาการสูงและการทดลองค้นคว้าสิ่งต่างๆ จึงมีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และ ต้องนำวิชาการไปประยุกต์ใช้ ดังนั้นการเรียนการสอนจะต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือจาก อาจารย์ผู้สอนอย่างใกล้ชิด แต่เนื่องจากอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพซึ่งประกอบ ด้วยคณะวิทยาศาสตร์ที่ต้องให้บริการวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานแก่คณะต่างๆ ทำให้ภาระการ สอนของอาจารย์มากจนมีเวลาให้กับนักเรียนน้อยกว่านักศึกษาสาขาวิชาอื่นๆ และจาก ลักษณะของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์เป็นผู้ที่มีอารมณ์มั่นคง หักเหนี่ยวสังคมน้อยเข้าไปใน ทางอนุรักษ์นิยม มีระเบียบแบบแผน และมีความคิดทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ สูง (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2530: 106) จึงส่งผลให้นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์มี ความสนใจสังคมและสภาพแวดล้อมมากกว่าสาขาวิชาอื่นๆ

2.11 นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความต้องการน้อยกว่า สาขาวิชาอื่นๆ ในด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ และมีความต้องการน้อยกว่า สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพในด้านหลักสูตรการศึกษา ด้าน กิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ในขณะที่นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีปัญหาด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านการ สอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ และด้านกิจกรรมนักศึกษา มากกว่าสาขาวิชาอื่นๆ แต่ กลับมีความต้องการในด้านเหล่านี้น้อยกว่าสาขาวิชาอื่นๆ นับว่าเป็นผลที่ค่อนข้างแปลกซึ่ง ควรจะได้รับการศึกษาในทางลึกต่อไป

2.12 นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความต้องการน้อยกว่าสาขาวิชา วิทยาศาสตร์กายภาพในด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริหาร งานของมหาวิทยาลัย และมีความต้องการน้อยกว่าสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพในด้าน การสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ และด้านกิจกรรมนักศึกษา ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าคณะ

วิชาในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเป็นคณะวิชาที่ผลติวิชาซึ่งที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้ไม่มีปัญหาในเรื่องการว่างงานหลังจากสำเร็จการศึกษา ประกอบกับลักษณะการเรียนการสอนที่ต้องมีการศึกษาปฏิบัติ ทำให้นักศึกษามีความใกล้ชิดกับอาจารย์ผู้สอนและจากการเรียนที่ค่อนข้างหนักและยาก จึงส่งผลให้นักศึกษาไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมและสนใจเรื่องอื่นๆ และจากการศึกษาวิถีชีวิตของนักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ของ พรรณวิภา อัญญาคุปต์ (2530: 90) นักศึกษาจะใช้เวลาในการเข้าเรียนมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ และพฤติกรรมที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ อ่านตำรามากที่สุด และการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการในแต่ละด้านทั้ง 12 ด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับต่ำจนถึงระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านเพศ ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม ด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป ด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ด้านบุคลิกภาพ ส่วนด้านสุขภาพ ด้านศาสนาและศีลธรรม ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ และด้านกิจกรรมนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น แสดงว่าถ้านักศึกษามีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งสูงย่อมจะมีความต้องการด้านนั้นสูงไปด้วย อย่างเช่น ด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย จะพบว่านักศึกษามีปัญหาในระดับเป็นปัญหามากร้อยละ 36.6 เป็นปัญหาร้อยละ 52.4 ส่วนด้านความต้องการ มีความต้องการมากร้อยละ 30.5 และมีความต้องการร้อยละ 47.7 และด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป จะพบว่านักศึกษามีปัญหาในระดับเป็นปัญหามากร้อยละ 30.3 และเป็นปัญหาร้อยละ 41.1 ส่วนด้านความต้องการ มีความต้องการมากร้อยละ 54.0 และมีความต้องการร้อยละ 38.0 (ตารางที่ 64 และตารางที่ 65 ในภาคผนวก) ส่วนในกลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น อาจจะเป็นเพราะว่าข้อคำถามในด้านปัญหานั้น เป็นข้อคำถามที่เกิดขึ้นจากตัวนักศึกษา การแก้ไขปัญหบางอย่างนักศึกษาอาจจะแก้ไขปัญหานั้นได้ด้วยตัวเอง ส่วนด้านความต้องการเป็นความต้องการที่มีความประสงค์ให้มหาวิทยาลัยช่วยเหลือ และเมื่อถาม

ถึงความต้องการก็เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการความสมบูรณ์ในทุกอย่าง และนักศึกษา อาจจะเห็นว่าการบริหารและสวัสดิการเหล่านี้เป็นสิ่งที่ไม่ต้องร้องขอ มหาวิทยาลัยควรถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องเอื้ออำนวยความสะดวกให้ทุกอย่าง

ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยขอนแก่น

จากการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป และด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ส่วนความต้องการนั้น ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการในทุกๆด้าน และจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการของนักศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านเพศ ด้านบุคลิกภาพ ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม ด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป และด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของนักศึกษา ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะที่มหาวิทยาลัย ควรจะเร่งดำเนินการในด้านที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาและมีความต้องการใน 3 อันดับแรก ดังที่ปรากฏในตารางที่ 64 และตารางที่ 65 ในภาคผนวก และในด้านที่ปัญหาและความต้องการมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องความสับสนในข่าวสารภายในมหาวิทยาลัย การเลือกตั้งอธิการบดี บทบาทและสิทธิของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารมหาวิทยาลัย การติดต่อกับมหาวิทยาลัยมีขั้นตอนมากเกินไป ผู้บริหารออกกระเบียบที่ใช้กับนักศึกษาโดยไม่หารือกับนักศึกษา ส่วนความต้องการนั้นนักศึกษาต้องการมีความรู้ความเข้าใจในระบบบริหารและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และจัดให้มีระเบียบการหาเสียงในการเลือกอธิการบดีที่เหมาะสม ฉะนั้นมหาวิทยาลัยควรพิจารณาปรับปรุงดังนี้

1.1 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารระหว่างผู้บริหารและนักศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ทราบถึงการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจจะจัดในรูปแบบของการพบปะสนทนากับนักศึกษาในทุกภาคการศึกษา และพยายามศึกษาหาวิธีการสื่อสารระหว่างผู้บริหาร

กับอาจารย์ อาจารย์กับนักศึกษา เพื่อให้อาจารย์ได้เป็นตัวกลางที่เชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารและนักศึกษา

1.2 ควรจัดสัมมนาหรือการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งผู้บริหารที่เหมาะสม ตลอดจนออกกระเปียบการหาเสียงของผู้สมัครเป็นผู้บริหารที่เหมาะสม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

1.3 ควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาถึงสิทธิและบทบาทที่พึงมีต่อมหาวิทยาลัย ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับระบบบริหารและการดำเนินงานต่างๆ โดยการจัดพิมพ์คู่มือ หรือในการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่

1.4 ควรจัดสัมมนาหรืออบรมเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยให้เอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาที่มาติดต่อกาน และให้ทำความเข้าใจหรืออธิบายขั้นตอนการติดต่อกานกับมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาได้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งและชัดเจน

2. ด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องสภาพห้องพักแออัด โรงอาหารสกปรก ทรัพย์สินของนักศึกษาหายบ่อย มหาวิทยาลัยขาดบรรยากาศทางวิชาการ ช่วงเวลาทำการของหอสมุดกลางน้อยเกินไป ส่วนความต้องการนักศึกษาต้องการมากที่จะให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะ ปรับปรุงกวัดชั้นในเรื่องการรักษาความปลอดภัย จัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการสม่ำเสมอตลอดปี และขยายเวลาเปิดทำการของหอสมุดกลางจนถึง 20.00 น. ทุกวัน ฉะนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 มหาวิทยาลัยควรศึกษาสภาพและความพอเหมาะของจำนวนนักศึกษาต่อหนึ่งห้องพัก หรือในแต่ละห้องพัก และควรจะกวัดชั้นให้นักศึกษาได้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบของหอพัก รวมทั้งกระตุ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักมีบทบาทและปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดหอพักนักศึกษาเป็นไปตามปณิธาน ความมุ่งหวังของการอุดมศึกษาที่จะเสริมสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ และคุณภาพของบัณฑิตให้มีคุณภาพพร้อมด้วยคุณสมบัตินี้พึงปรารถนา การปรับปรุงบุคลิกภาพและความมีระเบียบวินัย

2.2 จากการที่มหาวิทยาลัยมีพื้นที่บริเวณกว้างขวาง การตรวจตราผู้คนเข้าออกมหาวิทยาลัยกระทำด้วยความยากลำบาก ประกอบกับเป็นสถานศึกษาและมีบรรยากาศร่มรื่น จึงทำให้บุคคลภายนอกเข้าออกเป็นประจำเสมอ แต่จากการศึกษาพบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่องทรัพย์สินของนักศึกษา หายบ่อย มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงการรักษาความ

ปลอดภัย รวมทั้งจัดกลุ่มนักศึกษาช่วยดูแลสอดส่องด้วย และประกาศเตือนให้นักศึกษาดูแลทรัพย์สินของตนเอง

2.3 ควรจะปรับปรุงโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะ และควรให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบร้านอาหารคอยควบคุมให้ผู้ขายได้ปฏิบัติตามระเบียบและคอยตรวจดูแลความสะอาดอยู่เสมอๆ และควรจัดให้มีการตรวจเช็คความสะอาดด้านร้านอาหารและคุณภาพอาหาร

2.4 มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมทางวิชาการสม่ำเสมอตลอดปี โดยการจัดอภิปราย บรรยาย หรือสนทนาทางวิชาการ ด้วยการขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอน บุคลากรในมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัยมาร่วมกิจกรรมดังกล่าว หรือจัดบรรยายหรือเล่าประสบการณ์ในการดูงานหรือศึกษาต่อต่างประเทศของคณาจารย์จากคณะต่างๆ เพื่อนักศึกษาจะได้ความรู้และอาจจะเป็นการเตรียมตัวของนักศึกษาที่มีแผนการจะไปศึกษาต่อต่างประเทศ

2.5 มหาวิทยาลัยควรจัดบริการหอสมุดกลางจนถึง 20.00 น. ทุกวัน เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่พักอยู่ในหอพักย่อมมีเวลาที่จะไปใช้หอสมุดกลางในการค้นคว้าได้เต็มที่

3. ด้านการปรับตัวทางการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องขาดความสามารถในการอ่านตำราภาษาอังกฤษ มีความรู้พื้นฐานไม่ดีในบางวิชา มีปัญหาในการจับประเด็นสำคัญที่อาจารย์สอน ไม่มีสมาธิในการเรียน มีความลำบากในการพูดหน้าชั้น ปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียนเป็นเรื่องสำคัญต่อนักศึกษา เพราะหน้าที่หลักของนักศึกษาคือ การเรียน หากนักศึกษามีจุดอ่อนนี้มหาวิทยาลัยควรจะช่วยให้นักศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาพื้นฐานของนักศึกษา โดยเพิ่มจำนวนหน่วยกิตให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น และจัดให้มีหลักสูตรวิชาเลือกการใช้ภาษาอังกฤษได้เลือกเรียนเพิ่มเติม

3.2 จัดให้มีการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเป็นกรณีพิเศษ เพื่อจัดบริการแก่นิสิตที่สนใจโดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หรือจากสถาบันสอนภาษา A.U.A.

3.3 จัดให้มีการสอนซ่อมเสริม สอนทบทวนวิชายาก เพื่อจัดบริการแก่นักศึกษาที่สนใจ

3.4 จัดให้มีหลักสูตรการใช้ภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐานบังคับสำหรับทุกคน เพื่อนักศึกษาจะได้เรียนรู้หลักและกฎเกณฑ์การฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งสามารถจะนำไปใช้ได้ อย่างถูกต้องและอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องอาจารย์สอนโดยไม่สนใจนักศึกษา และมีความต้องการให้มีการส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ สนับสนุนให้อาจารย์ใช้วัสดุที่สนับสนุนการสอนมากขึ้น ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงควรปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนของตนเองให้มีความหลากหลายน่าสนใจ เช่น การสอนแบบการสาธิต อภิปราย การสัมมนา การศึกษาเฉพาะกรณี การศึกษาปฏิบัติ การสอนให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แบบกลุ่มแก้ปัญหา หรือการผสมผสานวิธีสอนแบบต่างๆ เข้าด้วยกัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ให้มีลักษณะนิสัยเป็นผู้กล้าแสดงออก รู้จักคิด วิเคราะห์ และมีความสามารถในการศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ และพยายามใกล้ชิดกับนักศึกษาและเสียสละเวลาเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาตามโอกาสอันควร

5. ด้านหลักสูตรการศึกษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับกลัวไม่มีความสำเร็จการศึกษา และมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงหลักสูตรให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ และจัดการเรียนในชุมชนหรือภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งจะช่วยให้ได้รับประสบการณ์กว้างขวางขึ้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 ควรให้ข้อมูลแหล่งทำงานแก่นักศึกษา ตัดประกาศรับสมัครงานต่างๆ และจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสอบ ทั้งข้อเขียนและการสัมภาษณ์

5.2 ควรปรับปรุงและจัดรูปแบบการเรียนการสอนไปสู่ชุมชนหรือพื้นที่ให้มากที่สุด เพื่อนักศึกษาจะได้ลงมือปฏิบัติและได้ศึกษาถึงสภาพที่เป็นจริง

5.3 มหาวิทยาลัยควรศึกษาและติดตามการใช้หลักสูตรต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และควรจะพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

6. ด้านการเงิน พบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่องใช้จ่ายเงินของตนเองไม่เหมาะสม ขอยืมเงินจากผู้อื่นเสมอ และได้รับเงินจากทางบ้านน้อย จึงทำให้นักศึกษามีความต้องการที่จะมีความรู้พิเศษเสริมเพื่อใช้หารายได้พิเศษ กองทุนให้นักศึกษากู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ และชำระคืนเมื่อสำเร็จการศึกษา และความรู้ในการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและถูกวิธี ฉะนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1 มหาวิทยาลัยควรขอความร่วมมือจากคณะต่างๆภายในมหาวิทยาลัย เช่น คณะเทคโนโลยี คณะเกษตรศาสตร์ จัดโครงการอบรมความรู้พิเศษในวันเสาร์-วันอาทิตย์ ช่วงปิดภาคเรียนหรือช่วงภาคฤดูร้อน เพื่ออบรมแก่นักศึกษาที่สนใจ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการถนอมอาหาร การทำขนมต่างๆ การเลี้ยงสัตว์ต่างๆ การเพาะปลูกพืชต่างๆ เป็นต้น

6.2. มหาวิทยาลัยควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกหรือเอกชนต่างๆ จัดอบรมความรู้พิเศษ เช่น การพิมพ์ดีด การขับรถยนต์ การฝึกทักษะต่างๆ เช่น ช่างไฟฟ้า ช่อมอเตอร์ โดยจัดอบรมในช่วงระยะสั้น และเก็บค่าอบรมในอัตราต่ำ

6.3 มหาวิทยาลัยควรจะศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดกองทุนเงินยืมแก่นักศึกษาได้กู้ยืมเงินในระหว่างศึกษา และชำระคืนเมื่อสำเร็จการศึกษา เพื่อจะเป็นการช่วยลดภาระของผู้ปกครอง และผ่อนคลายความกังวลของนักศึกษา เรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษา

6.4 ในการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ควรจะให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและถูกวิธี

7. ด้านบุคลิกภาพ พบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่องหงุดหงิดง่าย วิดกกังวลในเรื่องเล็กน้อย ห้อแห่ง่าย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความกังวลในเรื่องรูปร่างท่าทางของตน จึงทำให้มีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพ คำแนะนำในการปรับปรุงบุคลิกภาพ และการทดสอบบุคลิกภาพ ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีโครงการพัฒนาบุคลิกภาพ การทดสอบบุคลิกภาพและความถนัดต่างๆ ตลอดจนการให้คำแนะนำในการปรับปรุงบุคลิกภาพ ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาจะได้บูรณาการบุคลิกภาพได้เหมาะสม

8. ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม พบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่อง การสร้างความประทับใจกับเพื่อน มีเวลาพบปะกับเพื่อนน้อย คู่ันเคยกับเพื่อนได้ยาก มักหลีกเลี่ยงการพบปะกับเพื่อน ไม่มีเพื่อนสนิทในมหาวิทยาลัย จึงทำให้นักศึกษามีความต้องการที่จะรู้จักการสร้างมนุษยสัมพันธ์ การปรับปรุงตนเองในเรื่องมารยาทและสังคม มหาวิทยาลัยจึงควรสนับสนุนให้นักศึกษาร่วมกันทำกิจกรรมที่มุ่งพัฒนา มารยาทและระเบียบประเพณีในการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม เช่น การร่วมกันพัฒนามหาวิทยาลัย การศึกษาปฏิบัติการจัดเลี้ยงรูปแบบต่างๆ การแต่งกายในพิธีการต่างๆ การศึกษาปฏิบัติการใช้วาจาหรือภาษาที่เหมาะสมในการติดต่อสื่อสารในสังคม เช่น การกล่าวแสดงความยินดีในโอกาสต่างๆ การกล่าว

ขอบคุณ การปาฐกถา การจัดและดำเนินการประชุม เป็นต้น และการให้ความรู้ในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาให้พร้อมที่จะเผชิญกับคนทุกประเภท และทุกสังคมได้ดี

9. ด้านเพศ พบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่อง รักคนที่ไม่รักเรา รู้สึกอายหรืออึดอัดเมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้าม กังวลใจในการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ตนเองไม่มีลักษณะที่เป็นที่น่าสนใจของเพศตรงข้าม จึงทำให้นักศึกษามีความต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อบุคคลที่ตนรัก และคำปรึกษาและความรู้เกี่ยวกับเพศและการแต่งงาน ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่านักศึกษาสนใจเพื่อนต่างเพศ ซึ่งเป็นธรรมชาติของคนในวัยนี้ การมีเพื่อนต่างเพศหรือมีคนรักเป็นเรื่องของความละเอียดอ่อน และเป็นเรื่องที่ยังบอกถึงการบรรลุนิติภาวะและการได้รับการยอมรับจากเพื่อน ๆ ดังนั้นเพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติตนในเรื่องเพศตรงข้ามได้เหมาะสมและถูกต้อง มหาวิทยาลัยขอนแก่นซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ให้บริการหอพัก ควรสนใจและเอาใจใส่ต่อเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เพราะมหาวิทยาลัยเปรียบเสมือนโรงเรียนประจำหรือโรงเรียนกึ่งนอน การที่นักศึกษาชายหญิงพักอาศัยในบริเวณเดียวกัน การพบปะสมาคมกันจึงมีเป็นประจำเสมอ ประกอบกับนักศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ในวัยที่กำลังสนใจเพื่อนต่างเพศ การแนะนำและให้คำปรึกษาจึงมีค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักศึกษา มหาวิทยาลัยจึงควรจัดโครงการให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตนต่อคนที่ตนรักอย่างเหมาะสม และการให้ความรู้เกี่ยวกับเพศและการแต่งงาน หรืออาจจะจัดในรูปการเผยแพร่ความรู้ทางด้านเอกสารไว้ ณ มุมหนึ่งของหน่วยบริการให้คำปรึกษา และอาจจะให้ชื่อว่า "มุมแห่งความรัก" นอกจากนี้ในเทศกาลวันแห่งความรัก มหาวิทยาลัยอาจจะจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะนิสัยของเพศชายเพศหญิง การวางตัวที่เหมาะสมของแต่ละเพศ การควบคุมอารมณ์ การเอาใจใส่ต่อเพศตรงข้าม ซึ่งอาจจะจัดในรูปของการอภิปราย การสัมมนา การโต้วาที หรือเชิญบุคคลที่มีความสำเร็จในชีวิต บุคคลตัวอย่าง เช่น แม่ตัวอย่างหรือพ่อตัวอย่าง เป็นต้น มาแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ เหล่านี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในลักษณะสำรวจข้อมูลกว้างๆ ควรจะมีการศึกษาวิจัยให้ครอบคลุมเฉพาะเจาะจงให้ลึกกลงไปในรายละเอียดของแต่ละปัญหาและความ

ต้องการที่น่าสนใจ เพื่อจะได้เข้าใจถึงสาเหตุและทราบข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างจริงจังเฉพาะเรื่องที่ยังขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป และเปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวให้เข้ากับภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาของผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรฝ่ายต่างๆของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการต่างๆที่จัดให้แก่นักศึกษา
